

Mahjas Weefis.

28. gada-

gahjums.

Ar pascha wifuschehliga augsta Reizara wehlescham.

Mahjas Weefis isnahk weentreis pa nedektu.

Mafsa ar peefuhstifcham par pass:
Ar Peelikum: par gabu 2 r. 35 t.
bes Peelikuma: par gabu 1 " 60
Ar Peelikumu: par 1/2 gabu 1 " 25
bes Peelikuma: par 1/2 gabu " 85

Mafsa bes peefuhstifcham Riga:
Ar Peelikumu: par gabu 1 r. 75 t.
bes Peelikuma: par gabu 1 " " "
Ar Peelikumu: par 1/2 gabu " 90
bes Peelikuma: par 1/2 gabu " 55

Mahjas Weefis teel isbotē festdeenahm
no plkst. 10 sablot.

Mafsa par stubinasham:
par weenas flejas smalku rakstu (Pelti)
rindā, jeb to weetu, lo tabda rinda teem,
mafsa 8 kap.

Rebazija un espedizija Riga,
Ernst Plates bilšu- un grabmatu-ku-
latawā un durtu-lectuwē pee. Pehtera
bafnizās.

Wahditais. Jaunafahs sinas. — Telegrafa sinas. — Celfahsemes sinas: Riga. Is Leburgas. Jelgawa. Igaunija. Par lauku stahwoiti. Par Kreevijas laukfaimneezibas felmehm. Kerischa. Drenburga. Poltana. — **Peelikuma:** Preeti un bebda. Graudi un seedi.

Jaunafahs sinas.

Reizhu sagki. Echo tehwinu zunstē, kâ "Ziga f. St. u. L." sino, tagad stipri gahjuse wairumâ. Tas notizis zaur to, ka teem peedalihees bars puiku, tur sem wezaku, isweizigaku fcha darba prateju wadibas aplenz zirku, strehlineeku dahrsu, istahdi u. t. t. un isklidamees par biketu pirzejeem, sawu isweizibu ismehgina un peerahdijuschi pee teem, kas pee kases eet pirkt biletu. Katrs tadeht daris prahitigi, ja atklahahs weetahs nepeemirshs neweenas feschas un watejeem fwahrkeem sawa pulkstena u. t. t., nerahdihš fwejshas mantas kahrigahm azim un jo isweizigakeem pirsteem.

"Mitauische Zeitung" sino, ka wafaras fwehtku fwehtdeenâ, plkst. 4 pehz pusdeenas, Jelgawas wirspilsteefas kanzelejâ, kas atrodahs Jelgawas pili, iszehlufehs uguns. Wispirms kameralteefas ministerjals Egerts pamanijs duhmus nahlot is Jelgawas wirspilsteefas wateja loga, kas wed us trepehm. Tâ ka wirspilsteefas ministerjals nebijis mahjâs, un teefas durwis bijuschas aifshlehtas, tad Egerts kopâ ar pilsu fraugu Ferstern eelahpuschi zaur watejo logu. Dee atradu fchi kanzelejas un sehdeschanas istabas us galdeem daschas aktu kaudses degot. Uguns drihs tikuse dshfta. Diwas aktis esot pawifam fadeguschas, daschi galbi un flapji stipri eedeguschees. Ismellejums, kas tuhlit tizis isrihlots no Dobeles pilsteefas, ne- esot atklahjis wainiga. Wirspilsteefas ministerjals Jakobsons isteizis, ka tas ap plkst. 2 atklahjis wirspilsteefas istabas un atklahjis weenu logu wakam, lai tihes gais waretu ee-eet. Wairak nelas ne- esot isdabuts. Bet, tâ "B. W." peefihmē, "Mitauische Zeitung" raksta, ka wina pilnigi faprotot notikumum un warot isklaidrot to. Tē esot bijuse kaunprahitiga uguns peelishchana, turas mehrkis bijis wifas pils nodedshaschana. Pee noseeguma wainigas esot Latweeschu beedribas, pret turahm nesen Kursemes gubernas waldbiba esot wehl pee laika eefahlfuse fpehzigi un zeeti zihnitees!! — Lasot fcho Jelgawas Wahju awifes rakstu, kuram jaw

agraf bijuschi lihdsigi preelshgahjeji, gan jajantâ: zil ilgi neleetigajeem goda laupitajeem, kahdi strahda sawu darbu daschds Kursemes laikrakstos, buhs atkauts, til neklaunigi un nekehdsigi apmelot un apkehfit weenu semes eedshiwotaju daku un isplatit tahdus, lihdi fchim pat muhsu Baltijas Wahju awifshneezibâ wehl nepeedshiwotus rihdishchamas rakstus?

Leepaja. Mahzitais G. Brasche pirmdeenahs rihdâ tur nomiris 81 gabu wezumâ.

Par general-adjutanta P. P. Albedinskâ behrehm 2. junijâ Zarshojesela "Nowosti" pasneedf schahdas sinas: Warschawâ jaw nelaika general-gubernatora meefas metala jahrkâ bij noliktas hafnizās widu, Kasanas kapsehtâ. Leels pulks sudraba un puku kromu, daschadu Warschawas beedribu un gwardijas pulku dahwanas, jahrkâ klahin aplahja. Pulksten 3/11 atbrauzâ nelaika atraitne ar sawu wezako dehlu, Minskas wizegubernatoru. Drihs pehz tam ari eeradahs wina ziti behru: weens dehls, paschu lora audseknis un diwas meitas, no turahm wezaka ir Keisareenes Majestetes hoffreileene, kâ ari ziti radeneeki, to starpâ nelaika firmais feewas tehws, waltssekretars knass Dolgorukis. Pee fehu zeremonijas wehl peedalijahs: fenalais pils-galma ministris grafs Adlerbergs, grafs Schuwalows, general-adjutants Greigs, knass Saltikows, grafeene Stenbol-Fermor, Wilnas muifshneeku marschals grafs Platers u. d. z. Pulksten 11 peebrauzâ leelknasi Wladimirs Alefandrowitschs, Nikolajs Nikolajewitschs waj., Nikolajs Nikolajewitschs jaun., Michails Nikolajewitschs un Michails Michailowitschs. Leibgwardijas husari bij par goda fargeem, un tâ pascha pulka un-terofizeeri kopâ ar nelaika radeem sawa fenaka kommandanta lihki isnesa laukâ us kapu, wifshkura nodomats zelt peeminekli.

No Taurijas gubernas "Odes. Ztg." dabujuse schahdu sinojumu: Sifenu bari isplah- tihusches Taurijas gubernâ dauds tablat, ne kâ lihds fchim tika domats, un tadeht wimu aplaroshchana jo nopeetni eefahfta. Izhpaschi koloniju eedshiwotaji ir pee fcha darba jo nadhigi. Gan ar uguni, gan ar dselschu

ezeschahm, fimageem rukkeem u. t. pr. tee apstrahda tahdas weetas, tur fihenu kahrui atrasti, un tâ tad gan jazere, kâ fihenu tiks deefgan fehmigi pamafinati, tâ ka tee nespehs padarit fchini gadâ wifai leelas fshades. Schim brijsham labiba Taurijas gubernâ stahw it kupli, rubsi jaw seed un hweefchi ir til fpehzigi, ka waram zeret us dauds ba- gataku pfauju, nekâ pagahjuschâ gadâ. Ja leetus netruhls ari us preelshu, tad gan jadoma, ka rugaji dos neween us rudeni lo- peem trohnu ganibu, bet daschâs weetas fahle peenemfees tahdâ pilniba, ka to warefim feenâ pfaut un tâ stipri ween pawairot fa- wus baribas-krahjumus.

Amsterdamē. Us fehuifshku lugu buhwe- fchanas weetu Amsterdamâ uguns iszehlu- fees. Uguns drihs peemetahs abeem kara- lugeem "Doggersbaak" un "Fortenaer." Stahde teel us kahdeem 3 lihds 4 milioneem franku (4 franki lihdsi rublin) rehknata. No kam uguns zehlfshs, tas wehl naw sinams. Kara-leetu ministris un ziti augsti kungi bija nonahlfuschi us degichanas weetas, kad wehl uguns dega.

Telegrafa sinas.

Peterburgâ, 10. junijâ. Par saweem no- pelneem pee Pestitaja hafnizās usbuhweschana- nas ir dauds personas daburishchas goda- shmes un starp ziteem wifsharchitels Rosanows ir dabujis Alefandra Newifka wrdeni.

— 8. junijâ Preobraschenskâ regimenta wifshneeki kahdeem Keisariškas familijas lo- zekteem klaht esot uslita sudraba wainagu us Petera Leelaja kapu.

Peterburgâ, 10. junijâ. "Russk. Znw." sino: Schodeen fchejeenes kara-teefâ aif aif- fshlehtahm durwim eefahlfahs teefashchana pret atlaisto paparushchiku Jominu, kas apsh- dsfets, ka esot nodarijis Walts noseegumu.

Berlinē, 9. junijâ. Behz kahdas tureenes awifes finahm Bismarks it stipri fashlimis; wifsham wairak reises bijis jawemj.

Româ, 10. junijâ. Bahwests laidis rakstu pee Franzijas presidenta Grewi, tur wifshch schehlojahs par muhku fabeedribu atzelscham.

Gelchjemes sinas.

Ufbrukums Latweescheem. Ar schahdu wirs-
rakstu „B.“ pasneefs garaku rakstu, no kura
lahdu dahu ari saweem lastajem pasneegsim:
— „Kroneschanas swehtu laika, kur augsto
Kreewijas swehtu garwiles wehl nebija ap-
klusufchas, kur Latweeschu tauta swehtas
zeribas luhlojabs uf austrumu, uf dischanu
Maslawu, kur luhpas wehl kustejabas firniga
aisluhguma preelisch muhsu Keisara ilga
muhscha un laimigas waldischanas, schejeenes
Wahzu Rigas awise atrada par peeklahjigu
un derigu, Latweescheem jo nifni, jo netaisni
un jo negodigi ufbrukt.

Un schis ufbrukums ir jo negehligats
tadeht, ka winam par pamatu un pabalstu
ir likti muhsu Kunga un Keisara augstee un
eewehrojamee wahrdi, kuras Wiasch runaja
uf Maslawu fapulzeteem pagasta wezateem
un muishneeku preelischneekem. Ufbrukums
ir negehligs, tadeht ka Wahzu Rigas awise
preelisch ta pabalstischanas parteijla gara
grosijusi un greisi tulkojusi Pascha Keisara
wahrdis. Jo wina, afsauldamahs uf Kei-
sariskeem wahrdeem, raksta:

„Kaut jel schee wahrdi palihdsetu atwehrt
muhsu semneekem azis pahr posta zetu,
lahdu tee pehdejā laika fahluschi itaigat;
kaut tee stiprinatu ustizibu pret walits wal-
dibas likumigeem aistahweem muhsu semē
un buhtu par eemesli, atfazitees no god-
lahrigeem partijas wadoneem, kas labprahst
gribetu buht par Wisangstako waldbas prin-
zipu tulkeem.“

Mehs gan luhgtum Wahzu Rigas awisi,
skaidraku apshmet to posta zetu, uf kura
Latweeschu semneeki atronotees. Waj wini
lahro pehz swefchas mantas? Waj wini nawa
deesgan ustizigi un paklausigi saweem liku-
migeem waldeekem? Jeb waj pee Lat-
weeschu semneekem atradufchas augligu semi
tahs mahzibas, kuras isplahsta nihilisti preelisch
wisas lahrtigas buhschanas apgahschanas?
Waj ar scho nihilistu zenteeneem ir falih-
dsinajama Latweeschu wehleschanahs, ka
Baltijas gubernas tiktu eewestas tahs paschas
reformas, kas ir Kreewi semes gubernahm
par leelu swehtibu, un ta zaur to lai pa-
liktu stiprakas un broschakas tahs faites,
kas saweeno Baltijas peekrahti ar wisu zitu
Kreewi semi? Waj par tahdahm wehlescha-
nahm war apwainot Latweeschus, ka tee
atronotees uf posta zeta. Waj pascha augsta
waldbiba nawa jaw isteifusi sawu nodomu,
Baltija eewest meera teefas un semstibu.
Pehz scheem teefas un waldischanas eestah-
dijumeem Latweeschi lahrodami lahro. Un
schini leeta Latweeschu wehleschanahs gan
wairaki fakriht ar waldbibas nodomeem, nekā
to wiru zenteeni, kas grib muhschigi ufturet
wezahs buhschanas, lai ari tahs wairs nemaf
nefakriht ar muhsu laika garu, ar walits
wajadfibahm un kauschu labumu.

Un kas ir tee godlahrigee partijas wadoni,
kas wedot semneekus pa posta zetu? Kas
pasihst Wahzu Rigas awises fajukscho mehl-
nefigo walodu, tas gan sinahs, ka wina
faprot apatsch „godlahrigeem partijas wa-
doneem“ mahzitos Latweeschu wirus, kuri
nawa tadeht smehtufchi augstskolas sawas
sinaschanas, lai pehzaki waretu muguru greest
saweem nafak mahziteem un isglitoteem
tautas brahleem, lepni noschstees pee tungu
galda, ar nizinaschanu noskatitees uf sawoem

semakeem brahleem un ziteem pakat runat:
„Pui, der Bauer stinkt.“ Scho mahzitos
Latweeschu wirus Wahzu Rigas awise un
winas domu beedri atron par leelakeem
schlehrsteem pee sawu paschu godlahrigu no-
domu panahschanas un tadeht, kur un kad
tik eespehj, teem ufbruhl wisadeem apwaino-
jumeem, tos wisadeem nejauki skanoscheem
wahrdeem nokehfidami. Ta jaw tik pasih-
stama un aprasta leeta, ka teescham brihnumš
ufnah, kad mineta awise drusku rimstahs
ar sawahm ufbrukufchanahm un kehfishchanahm.

Tomehr tagadejs ufbrukums muhs pahr-
steidsa. Muhs pahrsteidsa Wahzu awises
pahrdroschiba, ar kuru wina sagrosija un
aptumfchoja Augsta Kunga un Keisara wahr-
dis, ar kuru wina tranza Kreewijas augsto
swehtu garwiles. Bet dauds nawa pahr to
ko brihnetees. Wina jaw mehds ismellet tos
swehtakos un skumjakos brihschus, kad zil-
wela firds waj no garwilehm zehli pazilata,
waj no behdahm stipri sagrausta, preelisch
sawahm ufbrukufchanahm, taunahm apwaino-
fchanahm un nejantahm mehlnefibahm.“

Widsemes mahzitaju schagada sinodi, ka
„Ziga f. St. u. L.“ dabujuse sinat, 18. augustā
atklahs Walmeera.

Is Lehurgas draudies. Daudseem no
schejeenes semtopjeem peenahluschi gruhti laiki.
Zaur pehrnas wafaras pahrak leelu fau-
sumu bij schis pufes smilshaino semju
raschojumi pawifam wahji un tadeht wis-
leelakais truhkums manams mahjlopu uftura
un naudas sinā. Gara seema padarija truh-
kuma zeechanu wehl fahpigatu, kad ir zilweli
fahla faslimt. Dauds weetās parahdijahs
bakas, kas daschus — ihpaschi behrnus par
upuri panehma — un zaur to listeni wehl
gruhtaku padarija. Un it ka ruhla bitera
mehrs wehl nebuhtu pilnigs, iszehluschis ari
wehl lopu sehrga, kura gan neleekahs lipiga
buht, bet tomehr daschu gowi nonahwejuse.
Katris, kas muhsu semneeku dsihwi pasihst,
sinahs, ka lopini it ihpaschi mehloschanas
sinā it swarigu stahwolli eenem. Tadeht
war domatees, zil leelas raises dascham zaur
to zehluschahs. — Pate flimiba bij tahdā
wihse manama: lopi fahrga drihfi pehz tam,
kad fahla gands dsiht, pat jaw pirmajās
deenās ar lahju fahpehm. Stahjas bij ap-
zeleem stipri uspampufchas (peedsihtas), ta
ka lopam itaigafchana pawifam gruhta waj
glufchi ne-eespehjama. Stipraki faslimufchee
noleekahs pawifam gutus un naw nelahdā
wihse wairs ufzelami lahjas. Pehz tam aif-
dambejahs wajadfiga netihrumu no-eeschana
un lops pehz nedetas laika nosprahga. —
Kahds lopu-ahrts, pehz flimibas waizats,
nosanza mineto flimibu par reimatizmu un
fazija, ka wina zehluschis zaur pehrno fahjo
un karsto wafaru un schi gada deesgan auksto
seemu. Lopi esot zaur zeetu semi nagus
pa dauds nodeldejufchi un nu seemu aukstās,
mitrās kuhzis stahwot, dabujufchi par dauds
lahjas fasaldet. Lai gan — ka leelahs —
flimiba warbuht naw lipiga, tad tomehr ziti
semneeki nosprahgufchus lopus steidsahs ap-
rakt, pat ahdas nenowillufchi. Bet dascheem
atkal Schihdi, ka arweenu isweizigi weikal-
neeki, lehti atpirufchi, fazidami, ka firgds
pahrdroschot. Nedomajams, ka pilsehtneeki,
scho sinadami, par Schihdu isweizibu pateiktos.

(B. S.)

Zelgawā uakti no 29. uf 30. maju, ka
„Mit. Ziga“ fino, pee Kurjemes muishneeku

preelischneeka barona M. v. Heylinga padarita
leelaka fahdsiba un proti nosagts: melnibruhna
schchas grahmata ar 1900 rbl. skaidra nauda
(pa leelakai datai 100 un 10 rublu gabalds),
dauds kwihetum un zitahm apleezibahm; galda
pulkstenis; selta schchas pulkstenis ar burteem:
A. H. un kroni lihds ar selta kehdi, selta sih-
molli, masu selta medali (Zelgawas dsels-
zeta atklahschanai par peeminu) u. z. l., un
daschadi drehbju gabali.

Buruzeemā, ka „Ewangelists“ raksta, 1.
maja baptists zaur kristibu pahrgahja 9
dwehseles, to starpa weens tautas skolotajs.
— Daugawasgrihwā 22. maja atkal ufnehma
5 jaunus draudies lozektus.

Zgaunija. No wisahm Zgaunijas malahm
wehsta Zgaunu laikrafsteem, ka laudis ar
leelako firnibu noswinejufchi kroneschanas
swehtus, ka teescham wisleelakos walits
garwiles swehtus; bet „Wirulane“ pehz „B.
W.“ faha, ka winai no dauds pufehm nahlot
wehtis, ka kroneschanas swehtkos, ihpaschi
swehtijama deenā, (16. maja) dauds muishchās
laudim likts strahdat lauku barbus, un teem
netizis atkauts, wisai leelai walstei lihds-
swehtit leelo swehtu deenu. Laudis par to
bijufchi noskumufchi un ari dusmigi, tadeht
ka winu mihlestiba pret sawu Semes Tehwu
un Labdari esot tihra un swehta. — Rewelē,
ka ta pate awise wehsta, kroneschanas swehtkos
pilschtas walde likufe idalit kauschu starpa
lahdas 3000 Keisaru Majestetu gihmetnes.
Bet idalischana notikufe wena weeniga weeta
un to idarijis weens weenigs zilwels, tadeht
pee tam notikufe leeliska grubstischchanahs un
speeschchanahs, ta ka daschi dabujufchi eeweh-
rojamas bruhzes un dascheem pa aifim un
pa degumu tikufchas asinis ispeestas, jo
katrs zentees ahtri kuhst par jaulās dah-
wanas ihpaschneeku, lai wehlat nepaliku
tufschā. Zaur tahdu nekahrtigu idalischanu
leels skauts Majestetu gihmetnu tizis ispostits.
Ir idalitajs pats ari bijis smagds spaidds,
kamehr pehdigi ar saldatu palihdsibu warejis
iskultees is kauschu druhsmas un usrahptees
uf lahdas buhdas jumta, no kureenes tas
gihmetnes ar sweeschanu sweedis kauschu
druhsmā, zaur ko daudfas nenahluschas wis
kauschu rokās par „swehtu dahwanu“ un
„peeminu“, bet sem kauschu lahjahm un
negribot tikufchas fahradatas. Awise pahr-
met pilsehtas waldei, ka tahdu swehtu
dahwanu idalischanu nelikufe isdarit dauds
weetās, zaur ko idalijums buhtu warejis
notikt kahrtigi, un dahwana nebuhtu gahjuie
boja, bet pateest nahkufe kauschu rokās par
dahrgu peeminu.

Par Wisangstaka manifesta ispidischanu
„Waldbas Wehtnefis“ isfludina schahdus
preelischrakstus:

1) Wisas wehl galigi nepabeigtas prah-
was, ja apshufsetee pehz Wisangstaka ma-
nifesta apschehlojami, leekamas pee malas
no tahm eestahdehm, kuru peenahkums, atfa-
zitees no apshufdsibas, kad ir zehloni, kas
atwabina apshufseto no kriminalatbidibas.

2) Prahwas deht teem jodu likumu arti-
kulās 246—248 mineteem noseegumeem lee-
kamas pee malas zaur justizministri, pehz
weenoschanahs ar eeschleetu ministri. Ap-
schehloschana un strahpes masinaschana preelisch
tahm personahm, kuras par scheem noseegu-
meem jaw zeech strahpi, ustizeta eeschleetu
ministri, waj Nifsta-Sibirijas general-gu-
bernatoram.

3) Prahwās, kas jaw galigi isteesatas, bet kuras spreedums wehl naw ispidits, tai teesu eestahdei, kas tairijuse spreedumu, peenahlahs, pirmis wina ispidijuma apipreest jautajumu, kahdā mehā manifesta nofazijuni us tam sibmejāhs un pehz tam pahrgrosit pirmo spreedumu.

4) Wisas personas, kas pehz teefas spreedumeem atrodahs labofchanahs, darba un strahpes namds, atswabinajamas pehz weenoschanahs starp weetigo gubernatoru un profuroru, ja pagasti waj pilsehtas, pee kureem tahs peeraktitas, grib atkal usnemt winas.

5) Personas, kas pehz teefas spreeduma atrodahs zeetumds waj polizijas un pagastu arestantu namds, la ari wisi, kas pehz meera teefneschu spreedumeem apzeetinati, teel atswabinati; tais apgabalds, kur teesu litumi no 20. nowembra 1864 wehl naw pilnigi eewesti, — zaur apgabala (aprinla) teefas profurora nofazijumu, un tais apgabalds, kur schie teefas litumi wehl pawisam naw eewesti, — zaur gubernas un apgabalu profuroreem.

6) Par wisahm pehz scho preekschraftu p. 4 un 5 atswabinatahm personahm fahhdami protokoli, kureem wajag tilt parafstiteem no peenahlofcheem amata wihreem un zeetuma preekschneeka.

7) Tahs personas, kas naw spehjuschas aismakfat winahm uslittu nodofchanu parahdus, un kas tadeht noteefatas us nostrahdascham, atswabinajamas no winas zaur semneeku leetu aprinka kommissju pastahwigajeem lozefkeem waj meera widutajeem, un kur tahdu naw, zaur laupolizijas preekschneekem.

8) Wisu naudas strahpu peedihschana, kuras atlaitas zaur Wisangstako manifestu, tuhliit apturama no tahm eestahdehm im personahm, kureahm peedihschana usdota un wajag winahm par to laist simu tai eestahdei, kas tairijuse spreedumu.

9) Suhdsibas par profuroru un wina palihgu foteem pee peenahkumu ispidischanas, kas teem uslitti zaur scho preekschraftu § 5, eefneedsamas peenahlofchai augstakai eestahdei; suhdsibas par foteem, kas sperti no gubernatoreem pehz weenoschanahs ar profuroreem, eefneedsamas waldofcham fenatam.

Par lauku stahwollu gubernatori us eefschleetu ministra usajzinajuma dewuschi telegrafiskas sinas, kas isfludinatas „Waldbibas Wehstnesi.“ Is schihm sinahm redsams, la seemas lauki zaur zaurim stahw til puslibdi. Par wafareju wehl newarot neta drofchi sajit, bet leelotees, la tas buhs labs. Sahle esot labi augise. No labibas kufaina un Gefa muschas, kas posta labibas laukus, nelas ne-esot manams. Sifenu perekti gan useeti Woroneschas, Zelaterinoslawas, Taurijas un Chersonas gubernas, bet leelas breefnas no teem nedraudot. No augschminetahm sinahm te peeminesim wehl tahs, kas sibmejāhs us muhsu un muhsu kaiminu gubernahm. Kursemes, Wilnas, Grodnas un Minskas gubernas seemas un wafaras lauki zeetuschu zaur aukstumu un flapjumu, ta la labibas augschana aistaweta un lauku stahwollis wispahrigi waj un widejsch, waj wahjsch. Widfemes, Zgannijas, Witebflas, Rownas un Mogitewas gubernas seemas lauki stahwot deefgan labi, bet wafaras la-

hibas un sahles augschana zaur auksto laiku attureta. Pflowas gubernā seemas lauki stahwot labi un ari sahle labi augise. Gandrihs tas pats sakams no septineem Nowgorodas aprinkeem un Peterburgas gubernas.

Par Kreewijas laufschaimneezibas sefmehm pehdejds gaddis „Wald. Wehstn.“ sawahkis schahds wispahrigs, ihsumā fanemts pahrsflats. Tur wispirms aifrahda, la laufschaimneezibas maschinu leetoschana it eewehrojami peenehmusehs. 1876. gada Kreewija bijuschas tikai 203 laufschaimneezibas maschinu fabrikas, kuras pagatawojuschas 25,835 maschinu, kamehr jaw 1879. gada pawisam 340 fabriku isgatawojuschas 47,892 maschinas. Par Kreewijas laufschaimneezibas attihstibu leezina ari tas, la arweenu wairaf eewed lauku schaimneezibu, saweenotu ar sakas baribas sehju un kartupeļu kopibu. Uri dreeksch spirta un stehrekeu isgatawofchanas kartupeļus arweenu wairaf dehsta, la agraf. La 1870. gada Siropas Kreewija isdehstija drufku wairaf par 11½ milj. tschetwertem kartupeļu, turpreti 1880. g. jaw gandrihs 15 milj. tschetwertu. — Turwā sakarā ar to stahw ari laufschaimneezibas paliga weikalu, la p. peem. brandwihna dedsinaschanas attihstiba un pahrdofschana. Gadu 20 waj 30 atpafaf Kreewija gandrihs weenigi Baltijas un zitās reetruma gubernas laida spirtu no kartupefeem. Bet pehdejds gaddis ari wispahz zitur Kreewija un it fewischi seemeta melnfemes un ruhpeezibas gubernas kartupeļu brandwinu dedsina til leelā mehā, la preeksch tam isleetojamo kartupeļu kopiba tur leeliski pahrspehj tahs gubernas, kur to pirmaf eefahla. No 1870—71 isleetoja Kreewijas dedsinatawās tikai 12 milj. pudu kartupeļu, bet 1881—82 turpreti 44 milj. pudu. No tam redsams, la Baltijas dedsinatawahm nopeetni jazenfchahs, lai tahs weetās preeksch fewis waretu paturet, kur winas ahrfeme sawu prezi atdewa. — Par zeturtu laufschaimneezibas usfelfschanas sibmi pahrsflats peemin, la lopkopiba Kreewija ihpafchi pehdejds gaddis koti eewehrojami sahlfuse usplaukt u. t. pr. Par Baltijas gbernahm tur stahw minets: „Tajās ari laufschaimneeziba gadu no gada wairaf usfet, jo trijlauku sehju weetā arweenu wairaf isplahlahs wairaklauku schaimneeziba ar sakas un grandu baribas plafchaku kopibu. Kurfeme jaw kopj sakas baribas sehjas gandrihs wisas muhschu un masgruntneeku schaimneezibas. Widseniē wairaklauku schaimneeziba peenemta wairaf muhschas un ne reti ari semneeku schaimneezibas.“

Kertscha, Taurijas gubernā. Nofen atpafaf, zela us zeetofini, tur pastrahdats negehlisg noseegums, kam diwas jaunās meitas krita par upuri. Winas, pawaditas no dascheem wihreefcheem, no pilsehtas greefahs atpafaf us zeetumu, kad zela tahm usbruka pulks pretim nahlofchit faldatu, wihru 25—30. Behgdamas lihds ar saweem pawadoneem, winas raudsija glahbtees, un winahm ari teefcham isdewahs, eebegt kahdā mahjā, kas atrahdahs leelzela turwumā un kur weza mahminā, schaimneezje, tahs paslehpa leelajā krahfni. Bet faldati gahfahs eefschā mahjā, peedausija meitemu pawadonus un schaimneezi un meschonigā kaislibā melleja paschas meitas, kuras pehdigi tad nu ari atrada flehpekti. Bessargu radijumeem pastrahdajuschu breefnigūs waras darbus, wini nelaimigajeem

nozirta kalfus. Noseeguma dalibneeki pa leelakai dalai jaw apzeetinati; kommandants pawehlejis wisstingrafo ismellefcham.

Orenburga. Reschinas stanizā nupat atkal notizis breefnigis flats. Sakafs, familijas tehws, ta bij eenihdis sawu seeru, kas atradahs labās zeribās, la apnehmahs to nogalinat. Winsch tadeht ar sobenu to fadausija ta, la winai eepreeksch wajadsjea dsendet, pehz lam sahchufuse bes samanas. Nu winsch nogihbuscho upuri aif lahjahm palahra pee greesteem; bet tadeht la tee bij par semu, nezilwekam is grihdas wajadsjea islaust dashes dehkus. Kaimini, dsirdebami nelaimigās seewas waimanas un kledseenus, peesteidsahs flahst, bet seeru jaw atrada pamiruschu. Wini gan noweda hospitalā, bet maf zeribas, la spehs pahrzeest; jo latru brihdi gaida winas isdusicham. Weefas tai apflahstas wainu wainahm un dauds weetās tai kauli falausti. Par bahrenischemeem paleet diwi behrnini.

Poltawa. R. pilsehta dsihwo jauna atraitne R. Zeeldeenu nedelas beigās wina plst. 2 nakti pahrnahza mahjā un kad istabmeita jaw bij aifgahjuse projam, gribeja dotees pee meera, kad speegeli nejauschi eeradsija saklami gehrbuschos, padimana gulofcha wihra bildi. Pirmā azumirkli wina sinams koti isbihjāhs, bet abtri ween apfehrahs un isturejāhs, la kad wihra nemas nebuhtu pamanijuse. Wina atfina, la faukdama pehz palihga nelo ne-isdarihs, bet apstalfus padarihs wehl taunafus. Wina meeriga tadeht nosehdahs pee flaweerehm, nospehleja masu gabalimu un leenam tad eegahja schmistabā, aifflehdama sahles durwis, kura atradahs saklanais tehwinsch. Kutschers winai dsihwoja sehta. No ta un dwornika pawadita wina nu greefahs atpafaf sahle, kur garo tehwinu ar duhzi wola atrada stahwot sahles widū. Winsch nu gahfahs wirfū R. dsjei issautdams: „En tomehz efi manijuse, nolahdeta!“, bet kutscheris winam ta eespehra pa wofu, la duhzis tam nokrita seme. Noseedsneeku nu nosweeda gar semi, sahsehja un nodewa teefahm. R. dsjes duhschiba un apkeriba sinams nu wisu laufschu mitē.

Wiatla. 20. majā, la jaw sinots, pehz stipra leetus tur iszefluschees leeli pluhdi, kas 50 werstu apfahrtne, Jurinas un Sarapulikas aprinkds nopostijuschu gandrihs wisas dsirnawas, aifpludinajuschu dauds namu, lihds aifraudanti leelu pulku seena un malkas. Uri trihs zilweku dsihwibas pee tam aifgahjuschas bojā; 2 seewas un 1 puisens nofliska kahdā namā, lo uhdens pluhdinaja projam. Lopy sinams pulka pagalam, ta la flahde wehl ne-aprehstinama!

Kaluga, la „Now. Wremjā“ lasams, 29. majā eegahjuschees trihssetafchu kasernu wisi greesti, pee lam 10 faldati nofisti un 9 eewainoti.

Uhrfemes sinas.

Politikas pahrsflats. Wispirms kahdas sinas pasneegsim par Tonkini, par kuru jaw kahdas reisas sinojam, la tur Franzuscheem ar dsihneescheem isnahlfuse sadurfschahs. Pehz muhsu deenas awises waram schahdas sinas pasneegt. Abas leelās pussalas Deenwidus-Ufsija, Preeksch-Indija un Af-Indija peeder pee kaisfalahm semehm pasaulē. Preeksch-Indija no wezeem laikeem kultura bijuse drufku augstala un eefsihwotaju flait-

lis leelaks. Preefch-Indija jaw ilgu laiku atrodahs sem Anglu waldibas, un ir no Anglu bagatibas un spehla stiprajahm sturtehm.

Mis-Indija wehl ne-atrodahs sem Giropeeschu waldibas. Tikai jaunakos laikos Angli un Franzuschi tur fahfuschchi nomestees, Angli us wakara puses, turpretim Franzuschi us rihhta pusi: Leelaka Mis-Indijas dala wehl stahw sem faweem eedfimteem waldneeteem un dalahs trihs leelas walstis, kurahm schahdi wahrdi: Birma, Siana un Anama.

Franzuschi fahfuschchi Anama apmestees diwas weetas, proti deenwidods un seemeods. Anamas deenwidods tee jaw ilgaku laiku atpalak eenehmuschchi semes gabalu, kuru sauz par Kofinkinu, ar galwas pilsehtu Saigumu. Anamas seemela apgabals (Mihneeschu robešas puse), kura Franzuschi tik jaunaka laika melle nodibinat fawu waru, teef fahkts par Tonkinu.

Wisleelakais swars Mihneescheem ir Tonkina. Kad Franzuschi apmetahs Anamas deenwidods, eenemdami Kofinkinu, tad Mihneeschu waldiba tam nepretojahs; bet tagad, kad Franzuschi grib dabut sawas rokās Tonkinu, Mihnas waldiba peepeschchi fahfuschchi runat no sawahm wezajahm wirsteešibahm pahr Anamu.

Anama skaitama pee semehm, kas no dabas wisbagataki apdahwinatas un wisjaukaki ispušchlotas. Mestkaimi leeli un masi palmju fili isplatahs pahr wisu semi un winu starpa atrodahs bagati lauki, kas dod diwdesmitlahrtigus angkus. No peekraštes seme pazekahs terasa weida us seemela un wakara pusi. Leels pulks upju un upischu atrodahs wisas weetas un bes tam wehl israhkts daudf kanaku. Wisadu karsto semju stahdi, smaršchainas pufes, wisadi kufstoni Anama atrodami. Kalnu dšikumods ir daudf selta un fudraba un wisadu dahrgu almenu, la fahirs, rubins, opals, ametists. Kalni apklahti smalleem koleem un us pakalneem aug dahrgas wirzes. Schi bagata seme apdšhwota no eedšhwotajeem, kureem tahda pat daba la Indeescheem Preefch-Indija. Wini labprahit tur rokas kleppi, nebehda par nahkamibu, bet palaischahs us dabu, ka ta jaw preefch wineem gahdahs. Wini labak panes pazeetigi lahdu gruhtumu, neta eefahf pret to zihninu. Tik oštas pilsehtas redsama leelaka zilweku kuftešchanahs. Saprotams, ka no tahdas tautas netahda leela pretestiba pret fweescheem usbruzejeem naw gaidama. Ja winai buhtu kreetna duhschiga waldiba, tad ta gan waretu ko padarit, jo pazeetigee pawalstneeki, la saprotams, klaufitu un daritu wisu, ko winu waldiba teem pawehl. Bet Anamas waldibai tahda pat daba, la Anamas tautai un tadehl leelas leetas no tahs naw gaidamas. Weenigee laudis, kas Franzuschu waras nodibinahšanai par stipraku schlehrfli, ir Mihneeschchi, it ihpaschi Mihneeschu upes laupitaji un zitas Mihneeschu laupitaju bandas. Usbruzeens, zaur kuru Ganojas kommandants Rivjers nesen pasandeja dšihwibu, bij isrihlots no tahdahm Mihneeschu laupitaju bandahm.

Strihds starp Franziju un Anamu tagad iszehlees no tam, ka Anamas keisars Tidiks naw ispidijis lihgumu, kuru tas 1874. gada noslehda ar Franziju. Zaur scho lihgumu Franzija dabuja usraudšibas teesibu pahr Tonkinu, par ko Franzija atkal solijahs apfargat Anamas keisara patstahwibu pret kaut

kuru fweeschu walsti. Keisars Tidiks dabuja no Franzijas 5 twailonus, 100 leelgabalus, 1000 flintes un 100,000 patronas. Par to tas apsolijahs, gahdat par Mihneeschu upes laupitaju un zitu laupitaju bandu isnihzinajumu. Keisars Tidiks naw ispidijis scho solijumu, bet wehl lahwis pawairotees laupitaju bareem, ta ka tirdsneeziba un koloniju dibinahšana Tonkina zaur to teef kaweta. Franzuschi waldiba tadehl nospreeduse nemt Anamas waldibas groschus sawas rokās, ta ka keisars Tidiks dabutu par gadu tik weenu treeschdaku no saweem walsts eenahkumeem, bet diwi treeschdahas nahktu Franzuschi rokās un tiftu isleetotas preefch lahrtigas semes waldishanas. Ari Anamas ahreetas Franzuschi waldiba grib nemt sawas rokās. Keisars Tidiks scheem pagehrejumeem daudf nepretojees. Winsch ar to meera, ka Franzuschi winam nonem leelakas waldibas ruhpes un dod winam tik kreetnu naudas summu preefch padšhwoschanas. Wisa pahrgrosišchanahs buhtu notikuse meerigi, ja Mihneeschchi nebuhtu fahfuschchi pretotees.

Tagad swarigalais jautajums ir, waj Mihneeschchi warehs ar Franziju falihgt Anamas un Tonkinas leeta. Ja tee falihgt un lahsch ne-iszekahs, tad Franzuschi waldiba Tonkina un wisa Anama warehs meerigi nodibinatees.

Par Wahziju runajot mums schim brihscham peeminams schahds atgadajums: Slawenais wezais Potu rakstneeks un dšejneeks Kraschewskis schinis deenas Berline no polizijas tizis apzeetinats. Kraschewskis tilai gribejis Berlinet zauri braukt. Apzeetinaschanas zehloni naw drošchi sinami. Berlines awises stahsta, ka apzeetinajums notizis pehz sinojuma, kas waldibai peesuhstis no Wahzu fuhtra Wihne. Schini sinojuma esot fazits, ka Kraschewskis, kura lahrtigais stahwolkis Dresdenes pilsehta, zelojot pa Pruhšju til ar to nodomu, lai isluhlotu Pruhšchu zeetofschmus. Kraschewska namu ismellejot Dresdenē esot usgahjuschi papihrus, kas pawahdot Kraschewska wainu. Kopā ar Kraschewski wehl apzeetinati 3 Poli, proti diwi brahli Rowendseeki, kas Dresdenē zigaru fabriku wadoni un bijuschais majors Bogdanowitschs. Kad eewehro, ka Kraschewskis ir Potu patriots, kas ari Austreeschu waldibas peekritejs, tad naw labi tizams, ka winsch buhtu mehginajis isluhlot Pruhšchu zeetofschmus, jo Pruhšja taf ar Austriju ir draugi un beedri. Bet warbuht Poli fahfuschchi domat us tahlaku nahkamibu? Wisahda sinā schis atgadajums newar stiprinat draudšibu starp Poteem un Wahzeescheem.

Par Kraschewska apzeetinajumu Berlines awise „National Zeitung“ sinu ta, ka apfuhdšibas eefneedsejs esot bijis lahds Kraschewska eenaidneeks un la apfuhdšiba esot bes pamata, ta ka Kraschewskis atkal drihs tiksot atwabinats. Bet zitas awises turpretim faka, ka par gaidamo atwabinajumu nelas ne-esot dširdams. Kraschewskis esot gribejis isluhlot Pruhšchu zeetofschmus un aifsuhtit fawahktahs sinas Franzuschi waldibai. Kad eewehro, ka preefch isluhloschanas darbeem wajadšigi weikli, ismanigi wihri un la Kraschewskis jaw 71 gadu wezs, tad wifs apwainojums mas tizams. Keisa ar Kraschewski ari apzeetinats lahds augstahs Pruhšchu telegrafa amata wihrs, kas esot bijis Kraschewska palihgs. Par wina fahinaschanoš

ar Kraschewski esot atrastas leezibas, kad Kraschewska namu iskratijuschchi Dresdenē.

Kelnes atzeltais erzbiškas Meekers tagad nomiris Hollandē. Meekers tika par erzbiškapu no pahwesta eezelts 1866. gada. Ta fahzamā Watikana konzili 1870. gada, kas eeweda pahwesta nemaldibas baušli. Meekers bija nemaldibas pretineeks. Bet kad konzils bija nemaldibu ar halsu wairakumu peenehmis, Meekers tam padewahs, un no ta laika bija weens no pahwesta stiprateem waras aistahwetajeem. Kad drihs pehz tam Wahzija iszehlahs ta fahktais kulturahs lahsch jeb zihniusch starp laizigo waldibu un pahwestu par katofu basnizas teesibahm, tad Meekers bija weens no nifnateem laizigas waldibas pretineekeem. Ar wisu spehku winsch pretojahs ta fahkteam maja likumeem un ziteem spaida likumeem, kas no laizigas waldibas tika isdoti preefch katofu basnizas apspeeschanas. Winsch un Posenas erzbiškaps Ledochowskis par wiseem wairak tika eenihdēti no Bismarka un laizigas waldibas. Ledochowskis, la sinams, par fawu pretestibu tika no waldibas eelikts zeetumā us ilgaku laiku; pehz scho laika winsch aishrauzā us Romu pee pahwesta. Meekers nenogaidija fawu apzeetinajumu, bet pee laika aishbegā is Wahzijas 1875. gada. Waldiba isludinaja winu par atzeltu, bet winsch is ahsemehm slepeni turpinaja sawa apgabala pahrwaldishanu. Wina usuras weeta tilai bija pahwestam sinama un wehl lahdeem tuwateem wihreem, kas usureja faiti starp wianu un wina bijuschēem apafschneekeem. Laiziga waldiba newareja isdabut, kura semētas dšihwoja. Tikai jaunaka laika, kad jaw lahds zits is Wahzijas padšihbs bistaps, kura dšihwolkis ari nebija sinams, nomira Hollandē, sinā ispaudahs, ka ari Meekers tur dšihwojot. Bet kura weeta, to tomehr nesinaja. Meekers un Ledochowskis bija leels schlehrfli meera fahihgšchanai starp Wahzu laizigo waldibu un pahwestu, jo pahwests negribeja atsiht wina atzelschānu no amata un Wahzu waldiba atkal negribeja teem atdot winu weetas. Tagad pehz Meekera nahwes mineta meera lihgschana jaw daudf weeglaka.

No Austrijas nahf sinas, ka Spanijas lehnineene Marija Kristine lahdas deenas atpalak aishbraukuse is Spanijas un nonahkuse Wihne. Wina ir dšimuse Austrijas erzherzogeene un schim brihscham apmetišchotees Austrija us dšihwi.

No Sankt Gallenas kantona Schweizē sino par Schahdu sawadu atgadajumu: Lichsteinas pilsehtina bija eeradees lahds Dawareeschu flatu spehletaju pulzinsch, kas tur israhdija sawas lugas. Weens no flatu spehletajeem, jaunš stahs wihreotis, eeguwa lahdas fuhktas, jaunās meitas mihlestibu, kura peedereja pee lahdas bagatas familijas pilsehtina. Kad pilsehtas birgermeistaram to pasmoja, tad winsch lika sawam polizijas teefas fulainim fagrahbt jaunš flatu spehletaju, to nowest us poliziju un tur uskautit winam 25 loku sitemus. Pehz tam winsch wehl lika iskulto mahfleneeku israidit is pilsehtinas robešchahm. Skatu spehletaju direktors schehlojahs par scho waras darbu pee Dawareeschu fuhtra Schweizē, un tas eefneedšis sawu fuhdšibu Schweizes presidentam.

Seemel-Amerika. Saweenoto Walstju waldiba isfludinajuse, ka wina ne-esot atwehlejuse neweenam jubras wirsneelam eestahtees

Hineefchu deenestā. Ja pateesi kahdi Seemel-Amerikas jubras wirsneeki dewufchees uf sinu, tad warbuht til privat wihri, kas ne-atronahs Saweenoto Walfstju deenestā. Kā redsams, Saweenoto Walfstju waldbiba mahf isturetees godigati nekā Wahzu waldbiba. Behdejā atlahwufe tahdeem wirsneekem, kas wehl stahw Wahzu kara deenestā, eestahtees uf kahdeem gadeem Turku kara deenestā, lai waretu pahrlabot Turku kara buhschamu. Wahzu waldbiba dara to, kaut gan Turzija ir Kreewijas dabiskais eenaidneeks un kaut gan Kreewija ar Wahziju dshwo labalā draudsihā. Wahzu wirsneeku darboschanahs Turku armijā ir tahda pat leeta, kā kad Kreewija atwafinatu sawus labalos wirsneekus uf Franziju, lai tee tur palihdsetu pahrlabot Franzijas kara spehka buhschamu. Bet Kreewija nedara tā pret kaiminu walfst, ar turu ta dshwo draudsihā. Tapat, kā mehs redsam, ari Saweenoto Walfstju waldbiba pratufe isturetees godigi. Minetais Saweenoto Walfstju fludinajums palihdsehš atturet Hineefchus no pahrschteigteem foteem, jo is scha fludinajuma redsams, kā Saweenotahs Walfstis negrib Franzijai pretim strahdat Loukinas jautajumā.

Muhfu walodas gabjeens fadsihwē.

(Statutes Rr. 25.)

Kahds walodai bijis gabjeens, to dabujam rokā, falihdshinadami winas daschadus stahwolkus, kahdu ta jeb kura fadsihwes laikā eenehmufe, jeb ziteem wahrdeem fatot: walodas stahwolkis, pehz kura walodas gabjeens mehrojams, ir apshimejams ar to, fur un kas fadsihwē walodu leetajuschī eewehrojams tautas dshwes laikmetōs. Par tahdeem eewehrojameem laikmeteem walodas sinā apshimetum: 1) paganu laikmetu, 2) kristigo laikmetu, 3) skolu un gramatu laikmetu un 4) tagadejo laikmetu.

Gesam no scheem laikmeteem, no latra fewischki, ko runajuschī, mums wispirms wispahrigi japeemin: Latweeschu walodai tapat gabjis kā sweesta pizlai, tilai otradi: sweesta pizlai, no rotas rokā ejot, arweenu wairaf atlihp no paschuma, walodai turpreti, ar zitahm tautahm kopā dshwojot, arweenu wairaf peelihp no sweeschuma.

1) Paganu laikmets, ko waretu nofault par laikmetu bes wehstures, jo muhsu fentschi naw nelahdas wehsturigas sinas krahjuschī, lai saweem pehznahzejeem atstahbu Latweeschu walodā pilnigu wehsturi; ja kahdas sinas gribam dabut no muhsu fentschu dshwes, tad mums jamekle par zitu tautu wehsturehm, kur gavam ejot Latweeschi peemineti; tad ari (ihpafchi uf walodu shimejotees un tas jo swarigs muhsu rakstu noluhkam) kahdas sinas uftaupijuschahs tautas dseefmās, sakamōs wahrōds u. t. pr. Lai gan no muhsu fentscheem dauds wehsturigu sinu naw palikuschas lihds muhsu deenahm, tomehr sinams, kā wini, ar kristigeem wehl nefatikuschees, sawā wafā dshwojuschī, waditi un walditi no paschu wirfaischeem un garineekem. Kahda wineem ir bijufe waldbiba un kahda tiziba, kahdi wineem bijuschī tikumi un kahdi eeradumi, to schim brihscham ne-idi binahm; mums peetiks peeminejuschēem, kā wineem bijuschī sawi deerwi un sawi kopu-fwehtki, tapat sawi laizigee un garigee preekschneeki, kas Latweeschu walodu runaja un tā tad to laiku Latweeschu waloda ee-

nehma Latweeschu fadsihwē jo paschu stahwolkli. No ta laika uftaupijuschahs tautas dseefmās mums leezina no Latweeschu walodas kupluma un jaukuma; bet buhtu nepareisi, ja pehz scheem laikeem ilgotumees.

Tos laikus peeminedami, kur muhsu fentschi, no paschu wirfaischeem waditi un walditi, sawā wafā dshwojuschī; no teem laikeem runadami, kur muhsu weztehwi wehl pagani buhdami, sawus tautas swehtkus swehtjuschī; uf teem laikeem norahhidami, kur Latweeschi, kā dabas behrni dshwodami, jaukas tautas dseefmās fazerejuschī; tos laikus par paganu laikmetu nofaukdami, kur muhsu tauteeschi, wifur latwiski runadami, sawu walodu jo pilnigi iskopuschi: — wifus tos brihschus atgahdinadami, teizam, kā ta laika fadsihwē waloda bija eenehmufe wisaugstako stahwolkli, tomehr par wajadshigu eeradshijam fazit, kā buhtu nepareisi, ja pehz scheem sen pagahjuschēem laikeem ilgotumees. Tee bijuschī un isbijuschī. Tikai dsejai tee paliks muhscham dshwi, jo „ko dseefmās muhscham swinam, tam buhs dshwē bojā eet.“ Nekas, kam dshwiba, nepaleef uf weetas stahwot; wifš pahwehrschahs, suhd un rodahs, mirstot dshimst un dshimstot mirst, tilai dseja un pateesiba paleef muhscham tahs paschas it kā seeds un auglis, bet jaukajam seedam janoseed, ja gribam dabut deriga angta.

Tas ir dabas muhschigais likums; bet ari zilwelam ir tahds dabigs tikums, kā no mirschā drauga tilai labu runā, tapehz ari no muhsu fentscheem tilai gribahs laba peeminet; turklahd ari kur pateesahm sinahm jo leelaks robs, tur eedomai jo paschala wafā; kur pateesibas robeschas beidiashs, tur eefahkashs dsejas walfstis ar saweem burwigajeem mahneem, kas pateesibas weidā schkeet tehropuschēes.

Seeds jauks, bet auglis derigs, kad ari buhtu ruhšis un pateesiba nereti ruhšta, tomehr pee pateesibas jaturahs.

Peer pateesibas turedamees, greefshimees atpafaf pee sawa „walodas gabjeena.“

Tanis laikōs, ko nofauzam par paganu laikmetu, muhsu waloda bija sawneegufe to augstako stahwolkli, jeb ziteem wahrdeem fatot: wifās fadsihwes wajadshibas runaja latwiski un ja Latwju tautina buhtu arweenu spehjuše uftaupit sawu patstahwibu, tad winas waloda ari buhtu wairaf attihstijusees un proti tahdā mehra, uf kahdu stahwolkli tauta pate buhtu zitu tautu starpā spehjuše pazeltees. Bet likens bija zitadi lehmis: Latwju tautai bija gadu fimeeneem japaleef par sinamu kauschu kahrtu un tā winas walodu tilai leetoja schihs kahrtas wajadshibas, kā to redshim, par to no mums nofaulto kristigo laikmetu runadami.

Latweeschu waloda, wifās ta laika efochās fadsihwes wajadshibas leetota, schihm wajadshibahm peelihdshinadamahs, attihstijahs un jo augstu palahpeni sawneedsa tā nofauzamā tautas dsejā, kā to peerahda muhsu, no walodas un dsejas pratejeem augstā godā un zeenā turetās tautas dseefmās.

Kahds gadu fimeends schis laikmets meklejams, to nodibinat naw schini weeta no swara, peeteef, kad sinam, kā walodai reis fadsihwē bijis tahds stahwolkli; turklahd ari walodas pehtneekem daschadas domas par Latweeschu walodu: daschi faka, kā Leischu walodai ar Somu (Binu, Zgaunu) walodu sawajuzotees iszehlusees Latweeschu waloda;

daschi atkal, tahdu walodas jaukschanos leegdami, isflaidro, kā Latweeschu waloda few uftaupijufe daschus wezus wahrōds un wahrdu formas, kahdu Leischu walodai truhkstot, un kā Latweeschi, ar Somu (Zgaunu, Lihbeeschu) tautahm fatikdamees, gan sawā walodā usnehmuschī daschus wahrōds, bet nekad kaut kahdas wispahrigas wahrdu formas. Schihs domas ari mums isleekahs par wairaf tizamahm, nekā pirmejās.

No schi laika, kur Latweeschi, ar zitahm tautahm fatikdamees, sawā walodā usnehmuschī sweeschus wahrōds, — no schi laika schahm, muhsu walodas gabjeenu pahrunadami.

Zif wispahri sinams, tad Latweeschi, uf scho semi atnahkdami, atrada zitas tautas preekschā, ihpafchi gar Baltijas jubrmalahm dshwoja Zgaunu radu tautas, Lihbeeschi. Kā teescham Lihbeeschi sawā laikā tur bijuschī, kur tagad Latweeschi peemibt, to peerahda daschi weetas nofaukumi, kureem Lihbeeschu jeb Zgaunu walodā saws nofshimejums. Ar Lihbeescheem, Zgauneem fatikdamees, Latweeschi labu teesu wahrdu un nofaukumu sawā walodā usnehmuschī, bet schee wahrdi ar laiku dabujuschī tahdu Latweeschu isfkatu, kā tilai walodu prateji sinā ischskirt, kuresch wahrōds ihst Latweetis, kuresch atkal is Zgaunu walodas nemts. Ari nedf kahds kaunums, nedf ari kahds grehks, peenemt is zitahm walodahm kahdus wahrōds un nofaukumus, ja paschu walodai truhkst derigu wahrdu jehgumeem, ko peenemtee sweeschi wahrdi jo pilnigati apshimē, un ja sweeschus wahrōds peenemot, ari lihbsā nepeenem wahrdu galus un falkimus, kas paschu walodas dabai pretigi.

Uf teem laikeem, ko nofauzam par paganu laikmetu, walodas sinā shimejotees bija peeminams: 1) Latweeschu waloda, falihdshimot ar ta laika attihstibu, bija jo augstu stahwolkli eenehmufe fadsihwē un 2) Latweeschu waloda bija no Lihbeescheem usnehmufe daschadus wahrōds un nofaukumus; tā tad Latweeschu walodai schē bija fahkufehs sweesta pizlas atgarnishā daba, ja pee augscham minetas lihdsibas paleekam: winai kas bija peelipis no sweeschuma.

Schahdus wahrōds fazijuschī, beigsim sawu pirmo laikmetu, uf otro pahreedami.

2) Kristigo laikmets. Ar to apshimejam laikus, kur Latweeschi tila kristiti jeb peenehma kristigo tizibu, lai gan wini wehl nebija pilnigi fahjguschī kristigas tizibas mahzibas; kristigas tizibas jo pilnigakais fahjgums radahs wehlahds laikōs, ko mehs schini rakstā nofauzam par „skolu un gramatu laikmetu“, no kam runahm, par trescho laikmetu runadami. Schini kristigo jeb kristishanas laikmetā Latweeschu waloda no-grima fadsihwē uf jema stahwolkli, kā tas zitadi newareja buht, jo Latweeschu tauta, pahrwehrtufehs sinamā kauschu kahrtā, nepsehja sawu walodu noturet uf bijuschā stahwolkli jeb pazelt uf augstaka stahwolkli par to, kahdu pahchi eenehma fadsihwē: latwiski tilai runaja strahdneeku kahrtā un strahdneeki tilai war runat no strahdneeku wajadshibahm. Latweeschu walodas draugs, eedomadamees, kā Latweeschu waloda, tautai sawu patstahwibu sawdeejot, kristigas tizibas dehf nogrimufe uf semaka stahwolkli, — to eedomadamees winsch waretu sa-ihgt uf kristigo tizibu; bet schahds sa-ihgums buhtu aplams: jo pirm-

fchi mahnu tiziba, ka pat mahni un pesteki labrt Latweefchi newareja muhscham palitt pagani, ja negribeja us Afriku aiseet pee meschoneem, un otrahrt kristiga tiziba pee tam nebija wainiga, ka Latweefchi tikufchi kristigai tizibai peewesti ar tahdeem lihdsel- leem un sem tahdeem apstahkeem, ka to mums wehture pastahsta. Nemas newajaga, ka tauta, kristigu tizibu peenemdama, pasaudè sawu patstahwibu un swabadibu, ta p. peem. Kreemu tauta, kas kristigu tizibu peenemdama neta nepasaudefa no sawas bijuschas patstah- wibas: swehtais Wladimirs lita kristitees un lihds ar winu ari wisa wina walts. Ja liktens buhtu zitadi lehmis, tad ari Latwee- schu tauta buhtu warejuse is laba prahta peenemt kristigo tizibu: bet ka jaw fazijam, pehz liktena lehnuma bija zitadi janoteel: sawu patstahwibu un swabadibu saudedami, Latweefchi tika kristiti, jeb ziteem wahrdeem fatot: Latweefchi patstahwibas un swabadi- bas weeta bija dabujufchi nosaukumu „kri- stigee“, bet tikai wahrda pehz, pehz sawas dabas wini wehl bija pagani, un dauds, dauds, loti daudf gadeem wajadseja aiseet, lihds Lat- weefchi sahka fajehgt kristigas tizibas garn. Bes tam wehl pee Latweefchu kristifchanas naw peemirrams schahds apstahkis: lihds ar kristigas tizibas atnesejeem, isplahitajeem ari atnaha un bija saweenoti Latweefchu apkarotaji un uswahretaji, kas Latweefcheem, wismasal eefahkuma, bija ja-cerauga par saweem pretineejeem un eenaidneejeem.

Wisur fur kristigu tizibu eewed, tur rauga paganu tizibu isnuhizat ar wiseem winas mahneem un pesteleem, blehnahm un tenlahm. Wisur ta darija un ta ari darija pee Lat- weefcheem.

Zil derigs un wajadfigs schahds paganibas isnuhizajums, lai kristigu tizibu nodibinatu, tomehr zaur schahdu isnuhizajumu waloda daudf lo jaude no sawa eeguhra smalkuma un jaukuma; bet kad bes tam wehl kahrt peenahl, ka tauta, kas teel kristita, nogrimst us semala sadshwes stahwolka, tad patf par sewi protams, ka waloda wehl jo wairaf saude. Latweefchu walodai abejadi gahjis.

Wehl paganeem esofcheem Latweefcheem bija sawi deewi un sawi swehtumi, sawas tautu dseefmas un tautu teikas un tam lihds ari waloda bij attihstiti preesch tam waja- dfigee nojehgumu wahrdi un wahrdu salu- kumi teikums; bet Latweefcheem, kad bija tikufchi kristiti, to wisu pehz pateesibas lee- dsa, winu bijuschos swehtumms un deewis nosaukdami par mahneem un pesteleem, winu tautu dseefmas un tautu teikas dehwedami par blehnahm un tenlahm. Das nu zitadi newareja un nedrihsteja buht, tomehr fenat- nes pehtitajam un walodas kopejam gaukscham jastehlojabs par juduschahm tautu dseefmahm un teikahm, par aismirsteem mahneem un pesteleem.

Latweefcheem kristiteem wajadseja atnest wisus pagani tizibas jehgumms, mahnis un pestelus un tas bija pareisi! bet to weeta wineem nu bija mahzama kristiga tiziba ar saweem tikumeem un likumeem. Ar kristigu tizibu peenahza daudf jaunu jehgumu, kahbu truhka Latweefchu waloda, un schee jehgumi nu bija Latweefcheem tulkojami un iskaidro- jami, jeb ziteem wahrdeem fatot: jauneem jehgumeem bija is Latweefchu walodas attih- stami wajadfigee wahrdi jeb nosaukumi. Ja

to nedarija, tad Latweefcheem kristiga tiziba palika nesaprotama — todola weeta bija tukfcha tschaumala. Un ta tas ari bijis. Lai gan Latweefchi gadu simteneem sauzabs par kristigeem, tomehr pateesiba wini bija wehl pagani, un lai gan laikugrahmata wa- reja lepni eerakstii: „Latweefchi is paganu tumfas peegreesti kristigai gaismai“, tomehr pateesiba wini bija nogrimufchi wehl dsikafa prahta un gara tumfa.

Schos nupat issajitos wahrdu atrodam par wajadfigu sche isteit, lai zil neko buhtum apshmejuschi fchi otra laikmeta weidu un dabu, zil mums no tam wajadseja pee pahspreeeschama walodas stahwolka.

Ja wisu, lo fazijam, fanemam kopà, tad us walodu shmejotees nahkam pee tahda gala spreeduma par ta sauzamo kristifchanas laik- metu: Latweefchu waloda lihds ar pascheem Latweefcheem bija nogrimuse us semala sa- dsihwes stahwolka un pee tam wehl winai bij japasaudefa no sawa kopluma un attihsti- juma, lo bija eeguwufchs paganu laikmeta.

3) Skolu un grahmata laikmets, lo ari waretum nosaukt par grahmata un skolu laikmetu, jo Latweefchi agraki dabuja grahmata neta skolas.

Latweefchi, pee kristigas tizibas peewesti, bija nahkufchi us tahda stahwolka, ka paschi sew nespehja nodibinat rakstibu, nolikt wa- lodas likumms raksteem, eefahkt rakstneezibu uskopt, zelt un usfuret skolas, — wisu to wini ne-eespehja, ja ari teescham to buhtu gribejuschi; bet to wisu is laba prahta un pehz to laiku wajadfibas isdarija mahzitaji un tur wajadseja, ar leelungu schehligo pa- lihdsibu. Latweefchi buhtu nepateizigi, ja wini scho teizamo wihru puhlinus un no- pelnus ne-atsihitu un raudfitu winu darbus nolikt neslawà, pat nowahrtà. Ja schee darbi wisur ta ne-isdewufchees, ka Latweefchi to buhtu wehlejuschees, tad naw japeemirft, ka wisu scho darbu sahzeji un daritaji bija Ne- Latweefchi, Wahzeefchi, kam pascheem Lat- weefchu waloda pirmis bij ja-eemahzabs, eekam wareja Latwifkas grahmata rakstii.

To eeraudfijam par wajadfigu sche peeminet, lai mums nepahrmetu netaisnibu, ja mums walodas fina kaut tur isnahktu sakams tahds shwos wahrduinsch scheem Latweefchu rakstibas un rakstneezibas tehweem.

Jinemim kahdu gadu skaitlus is muhsu dsimtenes wehtures, eekam par Latweefchu pirmahm grahmatahm lo runajufchi. — Skahdi 680 gadi aishahjuschi, lamehr kristiga tiziba usnemta muhsu semè; 297 gadi aish- tezesufchi, lamehr pirma Latweefchu grahmata drukata (1586. g.): 194 gadi aishritejuschi, lamehr pirma Latweefchu bihbele drukata Rigà (1689 g.).

Is scheem skaitteem redfams, ka Latweefchi, kristigu tizibu peenehmufchi, gandrihf babuja sadshwot 400 gadus, eekam pirma grahmata nebija isnahkufe Latweefchu waloda. Schi- nis tschetros gadu simtends Latweefcheem bija japeeteel bes grahmatahm un lo wini no kristigas tizibas mahzibahm gribeja ee- mantot, tas wineem bij janoklawahs no garidsneeku mutes wahrdeem, kas skaidri pa latwifki nesaprata. Zil saprotamas toreij tikufchas Latweefcheem pasneegtas kristigas mahzibas, to sinams tagad newaram nojazit; bet koti nepilnigas tahs buhs bijuschas, jo zitadi Latweefchi nebuhtu til dsiki nogrimu-

wehl stahweja pilnds seedds, kad Latweefcheem bija jaw gadeem bijuschas sawas skolas un grahmatahs.

Kad pirma grahmata Latweefchu rakstos bija eespeesta, tad wehl pagahja simts un wairaf gadu, lihds Latweefcheem wajadfigais skolu skaitlis sahka eerastees; tapehz papree- schu runasim par grahmatahm.

Nebija weegla leeta, nodibinat sweeschai walodai rakstibu (ortografiju jeb pareisra- stibu) un farakstii pehz schihs walodas liku- meem grahmatahs, tapehz newaram deesgan pateiktees par to wihru puhlineem, kas mums pirmas grahmatahs Latweefchu waloda ap- gahdajufchi; bet ari naw leedsams, ka Lat- weefchu rakstibai peelipufe Wahzu rakstibas daba, tapehz ka Latweefchu rakstibas tehwi bija Wahzeefchi. Schahda wahzeetibas daba muhsu rakstos usstapijufchs lihds schai baltai deenai. Ja Latweefchi paschi sew buhtu fa- stahdijufchi sawu rakstibu, tad wini ne muh- scham nebuhtu peenehmufchi „h“ par garuma shmi, buhtu issehkrufchi rakstidami „podu“ (20 mahrz.) no „poda“ (trauka), „nesu“ (necy, bringe) no „nesu“, (necy, brachte) — plato „e“-skani no schaurà „e“-skana, „runa“ (рѣчь, Rede) no „runa“ (рѣчь, spricht), „leelu“ (lahjas stilbu) no „leela“ (kas naw mafs); tapat nebuhtu apshmeju- fchi schnahkufus-lihdsstams ar 3 un 4 bur- teem, par peenehru: „sch“, „tsch“, no „du- bultneeeem“ un no „ee“ nemaj nerunajot. Latweefchu rakstibai wahzeetiba wellahs lihdi ka ehna gahjejam faules gaisma.

Kahdu rakstibu bija sadomajufchi un zil Latweefchu walodas likumms bija eegaume- juschi pirmo Latweefchu grahmata faraksti- taji, to lai sekofchas rindinas peerahda.

Is 1587. gada skan trescho wafaras swehtu leszija ta:

„Bet kad the Apostole ezirdeey erlan Jerusalem, ka Samaria to Dewe warde us yemuffche bij, Ezuuty the py tems Petrum ynde Johannem, lattre, kad the seme natee, luntze the par them, kad the to sweete Garre dabuthe. Nestu thas by whel us neewene krittis, Beth by wen Chrustyte erlan tho warde Christi Jesu, Tad lita the thas Moses us them, ynde the dabbuty tho sweete Garre.“

Dahwida dseefma (55, 5, 6.) ix 1654. gada ta tulkota:

„Manna Sirds flugt mannahs Wee- shahz un tahs Nahmes Bijafchana gi us mann krittuffi, Bijafchana un Trie- ffafchana gir us mann krittufchas.“

Sche no sawas pufes negribam neta fazit, lai laipnais lasitajs patf spreesch, zil pilniga schini wahrds rakstiba un zil eewehroti wa- lodas likumi. Bet schahda rakstiba un wa- loda nepalika muhscham Latweefchu grahma- tahm: rakstiba palika zitada, labata un waloda skaidraka un Latweefcheem jo saprotama, proti 1689. gada tika gatawa pirma pilniga Latweefchu bihbele, nupat mineta pahrgrosita rakstiba un waloda farakstita.

Scho milfu darbu bij pastrahdajis Ernst Glukis*), wihes, lo Latweefcheem nebuhs muhscham aismirft; wisufch 1673. gada at- nahza us Widssemi. „Gan esnu sweeschineeks schini semè,“ ta Glukis patf raksta, „tomehr nespehju sawai tehwinsemei, par fureu es, sche

*) Bar Ernst Glukis kundinu skablis farakstijis teizamu rakstu un to peefprandis „Schtas, dabas, pasfales“ zetartai grahmatahm.

fweſchumâ buhdams, Deewu luhſu, deefgan pateiftees par tahm mahzibahm, ar kurahm ta mani no behrnu deenahm ſagatawinajuſe Deewam kalpot ſchini ſemê; jo no ſawa 21. gada es eſmu ne tehwiſemei, bet Widſemei uſtizigi un uſzihtigi kalpojis. . . . Eſmu Wetimê Salkſchôs dſimis, no ſawa tehwa pir-mahs mahzibas baudijis, tad Altenburgâ ſkolâ gahjis; Witenbergâ un Leipzigâ wezâs walodas mahzijeſ un teologijas kurſu bei-dſis; 1673. gada es, mahzitajs buhdams, uſ Widſemi aiſgabju, kur es latwiſki, igau-niſki, kreewiſki un ſlawoniſki iſmahzijos. "Til tablu Glukis. Uſ Widſemi atnahzis Glukis tuhdat Latweeſchu behdu buhſchanas eewehroja; winam kehrahſ pee firôs ſauſchu nepraſchana un mahnu tiziba. Romanidams, kur wina meklejama, taſ ar ſawu gaiſcho prahtu noſida, ta un kur truhka. "Birmais truhkums," ta wiſch patſ ſtahta, "kuru

es, ſchini ſemê atnahſdams, lai gan ar jaunekta azim eerauhſju, bija taſ, ta Latweeſchu baſ-nizai ſawas bihbeles nebij un ta tadeht ar Deewa wahredeem Latweeſchu walodâ gauſchi behdigi iſſkatijahs. Lai apdomâ, kad Deewa baſnizai Wahſjemê waj Sweedrôs ſawâ wa-lodâ bihbeles nebuhtu, nedſ buhtu bijis, kur gan nabaga dwehſeles patwehrumu atraſtu? Iſſtum ſauli no paſaules un tew zits nelas ne-atliks, ta beeſa tumſiba un allis beſdibens." (Lurpmal wehl).

Sibki notikumî iſ Rigas.

Zaur polizijas kontroli maja meh-neſi ſuhrmani ſoditi 71 gadijumâ (pret 94 mehneſt preeſch tam), un proti ar rahjeenu 27 un ar naudu 44. Ne-iſſchirtas palika 15 leetas. Zaur Wiſaugſtato ſchehlaſtibas manifeſtu 31 ſuhrmanis un 2 pretſchu ſuhr-mani tika atſwabinati no ſoda.

Kaufchanahs. Nakti no 1. uſ 2. Wa-ſaras-fwehtkeem, Maſlawas Abz-Rigâ ſtrahd-neeki ſahla lautees, pee lam 2 ſtrahdneeki til gruhti tika eewainoti, ta weens (Roſchew-nikows) ſlimuizâ jaw nomira, bet otram (Staromalotows) wehl ilgi laikam buhs to geeſt.

Keſchas ſahdſiba. Birmâ Waſaras-fwehtku deenâ tirgotajam G. Loewickam jirkâ pee kaſes druſhmâ iſſaga ſelta pulkſteni ar ſelta kehdi un 2 ſelta medatoneem, 165 rbl. wehrtibâ.

Sahdſiba. Otrôs Waſaras-fwehtkôs, ap plſt. 4 pehz puſdeenas, Geſch-Rigâ, ma-ſajâ Minz-eelâ Nr. 1, no uſlauſteem behnimeem noſagti daſchadi drehbju gabali, 300 rubku wehrtibâ.

Ribſ 10. jun. atnahſuſchi 684 kugi, aiſgabjuſchi 609 kugi.

Atbildoſchais redaktors: Ernst Plate.

Sludinajumi.

J. Jferta

tehrauda-, miſina-pretschu- un muſikas-ribku magafine

Rigâ,

Kalku-eelas widâ, preſim Popowa dſelſchu-bodei,

peedahwâ nahloſcham plaujas-laikam leelâ iſwehlê toti labas

iſkaptēs

pa wiſadahm zenahm un iſ wiſſlawenatajahm ſabrikahm, ar apgalwoſchann, ta eſmu publejees, ſaweem zeen. pirzejeem apgabdat wiſlabato prezi, taſ tiſ ween ir dabujama.

Beſ tam wehl peedahwaju ſawu leelo muſikalifku instrumentu krahjumu pa mehrenehm zenahm, tâpat ari

rewolwerus

un wiſus zitus ſchaujamus ribkus paſiſtamâ labumâ.

Ati peedahwaju wiſwiſadus

faimneeziſbas- un amatneeku-ribkus

buhromaneem, ſtelmalereem, muzeneekeem, galbneekeem, muhrneekeem, ſale-jeem, melbereem, dahſneekeem, glahſneekeem, ſedleneekeem, ſelta- un ſu-draba-ſalejeem, pullſtenu-taiſtajeem, kurpneekeem u. t. pr.

J. Jferta

Anglu tehrauda-pretschu magafine.

Goda-alga

Rigâ 1880.

Fabrikas-ſibme.

Apgalwoſchana par katre gabali.

Wiſas ſortes leelu un manu ſahan, ſahan-wihlu, atſlehdſureku-wihlu u. t. t. lairâ leelumâ, iſ wiſſmalkata Angla leeta-tehrauda taiſtata, un laſ ir no paſiſtami teizama labuma, taiſa un gahrdob pa fabrikas-zenahm

Gustawa Soenneckena,
Rigas ſahgu- un wihlu-fabrika,
rahtuſcha-plazi, ſamarina nama.

!Iſkaptēs!

Amerik. iſkaptſchu-galodinas,
dſirkles, buhwju-apkalamus un wiſas amatneeku-ribku ſortes tiſai pirmo ſorti ar apgalwoſchann, ta labas, peedahwâ leelumâ un maſumâ pa lehtahm zenahm

G. Schönfeldt,
leelajâ Sinder-eelâ Nr. 12.

Wehrâ leefama jina.

Kaleju plehſchas un zepli, laktas, ſkrubwſtiki, Enihpſtangaſ, wihli un raſchwihli, ſirgu nagu apgreſchamee naſchi, ſudmalu-, dehlu-, bluku-, apalee- un roſas-ſahgi, muzeneeku-, dreimanu-, (galbneeku) un zimermanu-ſlihmefchi, ehweles, ſalti un ſwahrpſti, ſauſets wahgu-, federu-, briſu un ſalamais-tehrauds, glaſereeti un apzineti ehſiwahramee traufi, Anglijas grahpji ar platanu bibenu preeſch zepeſchu ſchmoreschanaſ, ta ariſan tee jaunmodes damſa jeb ſuta ehſiwahramee traufi, eeſch ſurcem bariba iſſalâ laikâ ar mallas taupiſchann dautſ gahrdaki iſwahrahſ, neta eeſch weju-tehwu grahp-jeem, tehſkatli un kaſeju wahramas kannaſ, no miſina un balta dſelſcha bleſa, kaſejaſ dſirnawaſ un breneri, ehdamaſ un tehj-ſarotes no melchiora un jaunſudraba, galda- un kehka-naſchi, ſchu-jamaſ-, lahpaſmaſ-, kaſchoku-, adamaſ-, ſeeweſchu-matu- un kneep-adataſ, ſirgu-, lopu- un ſtrengu-kehdes, grahwju-, ſmilſchu-, oglu- un jemes-malkas-ſchlipeles no tehrauda un dſelſcha, wilnaſ ſahrſtuweſ, wehweru-ſemmes no needrehm, tehrauda un miſina, wehweru-ſufekti, melderu-, putraimu-, un labibu-ſeeti no dſelſcha un miſina un dautſ zitas prezes preeſch mahjahm un faimnee-ziſbahm, teel pilnâ krahjumâ turetaſ un par mehrene-zenu jeb maſku beſ dingeſchanaſ pahrdotaſ tai

weenteeſigâ, gruntigâ un wiſu wezakâ

J. Redlich
Engliſchu **magafinê.**

No maja mehneſcha 9. deenas ſahlot atrodahſ mans weſala lotalaſ gipſchu-, krahſnſpodian- un krihta-noliktawa

Leelâ Kehnina eelâ Nr. 32,
Antipowa nama, blataſ Wahju amatneeku beedriſbas nama.

J. C. Belm.

Jaun-Bebru muišcas pagastam skolotāja

preekš māstis stolas vajaga un turšā fāho weetu grībetu ūnemt, lai jūnija meheņi fāh. g. pēe fāhejeņis pagastā wezafā pēeteizābs. Pag. wezafāis: J. Botsberg.

Divi kaleju-mahžekli

top melleti pēe Alekandra-wahžteem Nr. 45.

3

estrahdujūšes, gobigi bruhšā-kalpi top melleti preekš lahdā bruhšā Bidjeme pēe angsta lona. Kalpi ar labāmi leezibās sīhtēim war pēeteitēes pēe

Dugo Hermann Meyer.

Rīgas

kultur-historiska ištahde Leelahs Gildes namā

no 8. līhds 22. jūnijam 1883.

Atwehrtā no plkst. 10 preekš pusd. līhds plkst. 6 wafarā.

Ge-eefšanas zēna 50 lap. Bīlšoti katalogi par 60 kap. ir dabujami pīrti pēe lafēs.

Schi ištahde pasneeds apmelleitājem til daudf eewehrojamas un apbrīhnojamas leetas, bīldeš, rakstīnās, grāhmatās, wīfadus rīhtus u. t. pr. no wezwezem Rīgas vīlšētas lafēem, tā ir gan wehrtis, fāho ištahdi apmelleit.

Korsetes, jakas,

fehnu un meiteņu apgehrtūs, krahgas un stulpes, lūngu, dahmu un behrnu wefchu leelā ištwehlē pēedahwā lehti

D. Ganzko,

wefchās-magafīne Nr. 20 Rāktu eelā Nr. 20.

Amatneezibas ištahde Rīgā.

Ge-ejas-makfa preekš 3. ištahdes nedelas (no fwehtdeenas, 12. jūnija līhds fēstdeenas 18. jūnijam):

- 1) Deenas fahrtēs: nedelas deenas, āņemot zeturtdeenu — 40 kap. zeturtdeenā — 50 fwehtdeenā — 20 "
 - 2) Wafara fahrtēs: 20 kap.
 - 3) Nedelas passe-par-tout fahrtēs (turās derīgās no plkst. 8 rīhtā līhds plkst. 12 nakti, makfa 3. ištahdes nedelā — 3 rbt.
 - 4) Nedelas fahrtēs, turās derīgās no plkst. 10 rīhtā līhds plkst. 6 wafarā, makfa 3. ištahdes nedelā — 2 rbt.
- Konjerti ir katru wafaru no plkst. 8 līhds 11 nakti un pusdeenas no pulkst. 1 līhds 3 p. p. ištahdes plāzi.

Amatneezibas ištahde Rīgā.

Makfa par laika fahrtim:

- 1) Passe-par-touts, derīgās pa wīfu ištahdes laiku no plkst. 8 rīhtā līhds plkst. 12 nakti — 15 rbt.
 - 2) Sešonas fahrtis, derīgās pa wīfu ištahdes laiku no plkst. 10 rīhtā līhds plkst. 6 wafarā — 10 rbt.
 - 3) Nedelu Passe-par-touts, tam Passe-par-touts teešbas par ištahdes 3. nedelu (no 12. līhds 18. jūnijam) — 3 rbt.
 - 4) Nedelu fahrtis, tam par to nedelu sešonas lahriču teešbas, par ištahdes 3. nedelu — 2 rbt.
- Schabdas laika fahrtis dabujamas:
- Stahla drukatāwā,
 Alef. Stieda grāhmatu pahrdotawā (Sinder-eelā),
 G. Bruhns (Rauf-eelā),
 G. N. Lange kantori (Fehlabā eelā),
 „Frankfurt am Main“ weefnīzā (Alekandra eelā) un
 J. fēkzijas kantori (ištahde).

Dubultōs.

Wez-Dubultōs top lehti pahrdotas P. Frischfeldta

immobilijas

- a) pēe Rūngu- un Basnīzās-eelas atrodofchā immobilija wīfa jeb dalīta;
 - b) pēe Dahrja-eelas atrodofchā.
- Klahatāfās fīnās īsdob adw. Saklīts, Rīgā, Rūngu-eelā Nr. 1, un Jul. Frischfeldts Jaun-Dubultōs, Robešchā-eelā Nr. 1, pašchā namā.

No jensures atwehlets. Rīgā, 10. jūnijā 1883.

Drulatš un dabujams pēe bīlšū- un grāhmatu-drulatāja un burtu-šehjeja Ernšt Plates. Rīgā pēe Pēhtera basnīzās.

Rīgā,

pīlš. Rāktu-eelā Nr. 6.

Ziegler's un beedris,

Leepajā, Alekandra-eelā Nr. 6.

Wīfās, fēwīfchli sīpri un īpafchi preekš muhsu wajadfībahm pagatawotas.

Augst. un fēmgrādīgu **superfosfatus** pahrdod no lehgēra un ūf pastelleschann.

Angtu superfosfatu

sīpriōs maifōs

Inturofchu fosforu 13 1/2 %

Inturofchu klahiti 140 %

pahrdod fāfīni no tules ofiās un lehgēra **Brahli Martinsoni, Rīgā,** apbrīlšētas Rāktu-eelā Nr. 8.

Weifala atwehrišana,

Augsti zēnītāi publīkai, it īpafchi fawēem tundeim padewīgi sīnoju, tā efmū fāhpat Rīgā atwehriōt ōtru

dahmu-paleto u. behrnu-drehbju weikalu

Stahlu-eelā Nr. 7, blatus Jafsch fga pahrdotawai.

Par to man līhds fāhim til leelā mebrā dahwato ūfīzību pateifdamees augsti zēn. publīku lūhēju, lai to pašchū ūsturetu ari fāham namam jaunajam weifalam. Apgalwōdams, tā tapat lā līhds fāhim, ari ūf preekšchū weenumebr zēntīfchōs, fāho ūfīzību latrā fīnā ūsturet, palectu ar augstzēnībū

J. Holländer.

Mans weilals no Rāktu-eelas Nr. 17 ari tīle no 10. jūlijā sahlot turpat pahrdots.

Sīnojām fawēem zēn. andeļes draugeem, tā mehs tāi 1. jūnijā fāh. g. ešam eetaifīfchū fabrikū preekšchū greešās un preefās

lapu-tabakas (Bakun un Madjorku)

un nemam pastellejumus katrā brīhdi preti, turus ūf to rūhpigato un abīrālā laifā īspildam.

Brahli Martinsoni, Rīgā.

Wahrdofchānās weeta: Ahrpīlš. Rāktu-eelā Nr. 8. Fabrika: Pēterb. preekšchūpīlšēbtā Bīrtš-eelā Nr. 3.

Lühr un beedris,

fēnat Lühr un Zimmerthol, Rīgā, leelā Smīlšchū-eelā Nr. 7,

tīrgo jaw 17 gadus arschujamām mošīnām, pašīhst fmalti latru sīstemu un apstīle tabš īf wīslawenafahm fabrikahm pašaw lē. Mehs pēedahwajām tā īhstīteizamas preekšchū fkrōdereem: Ahenania, Badenia, Uniwērsal A & B, wīf ar wīslawēnāfēem pahrlabojumeem, tā: patent-pafchpoletāju, rītena īfzēlchann un fweramo-lahju. — Tad wehl preekšchū famīlīju-wajadfības: Sīngera, Wheelera un Wīlfona, Saksonia, Saksonia Regia, Fēdelitas u. t. pr. tapat ari ar wīslawēnāfēem pahrlabojumeem, tā: patent-pafchpoletāju pawēdeena īfzēhleju, pawēdeena-nogreefēju un pašchāif fīrdamū fchīberplati.

Wīslēhtafās zēnās. Wīlnīga apgalwofchāna. Zēnu-rāhditājs ar bīldehm beš makfas.

Asfalta juntu-papi, akmin-oglu darwu, dakstīnus

pedahwā no lehgēra un juntuš nollahē ūfneemahs

Karl Newermann un beedr., pēe Jaunēem wahžteem, fēm wallā.

Wengeles wāfšīnamā lūhē fwehtdeem, 19. jūnijā 1883

laizīgu koncerts ar lora un solo-dfēefsmū dšēdafchann un flawēeru preekšchūfēfumeem. Sahlums pulkstēn 5 pēh; pudēenas. Turafās fīnās programās.

Bēh; konjerta 1 danzofchāna

pēe labās ragu-mūfīfās. Fīrīhtotāji.

Rīgas Latw. amatneeku palīhds. beedris fwehtdeem, 19. jūnijā 1883

īfbraufš satumōs ar lūgi ūf

Salas mūfchū pēe Stofas. Turafās fīnās turpmal.

Kahrtības komīfīta.

Leel-Jumprawm. labdar. beedris fwehtdeem 19. jūnijā fāh. g. īfēc

īf salumōs turpat fīhūn gruntneeka bīrītē, Leel-Jumpraw ūf salumū weetu no Leel-Jumpraw, Sudmal krogā plkst. 3 pēh; pusd. Makfa fgeem 20 lap., lūšchm 20 kap. Preekšchūezība.

No polīzijas atwehlets.